

Indeks Kompetencji Inwestycyjnych

Edycja 2024

Nasz cel

Indeks
Kompetencji
Inwestycyjnych

- Pozytywny wkład w **podnoszenie** świadomości inwestycyjnej Polaków.
- Opracowanie **narzędzia** do pomiaru i monitorowania ewolucji kompetencji i wiedzy inwestycyjnej w czasie oraz do porównywania różnych grup ludności między sobą.
- Zrozumienie **preferencji** inwestycyjnych Polaków.
- Zwiększenie **transparentności** rynku inwestycyjnego.
- Kreowanie **debaty publicznej** na temat inwestycji.

Eksperci Indeksu

Projekt jest realizowany z grupą ekspertów ze świata finansów i inwestycji, którzy są zaangażowani w zwiększanie świadomości na temat inwestowania.

dr hab. Katarzyna Sekścińska
Psycholożka i ekonomistka
UW

Dorota Sierakowska
Finansistka i przedsiębiorczyni
Girls Money Club

dr Michał Maśłowski
Wiceprezes Zarządu SII
UEW

dr Wojciech Świder
Ekonomista
UEP

Mikołaj Raczyński
Dyrektor Generalny Portu w Polsce

Radim Krejčí
Założyciel Portu

Główny Patron Medialny

Indeks
Kompetencji
Inwestycyjnych

Forbes

Opis indeksu – podsumowanie

Indeks
Kompetencji
Inwestycyjnych

- Indeks monitoruje poziom umiejętności inwestycyjnych w Polsce.
- Opiekunem merytorycznym projektu jest platforma inwestycyjna **Portu**.
- Przygotowany na podstawie wyników **badania ankietowego**.
- Indeks został opracowany na podstawie renomowanych badań zagranicznych, badań akademickich i doświadczeń Portu w zakresie kompetencji inwestycyjnych Polaków.
- Indeks obejmuje ważne obszary **wiedzy inwestycyjnej**:

Wpływ inflacji

Stosunek zysku do ryzyka

Matematyka finansowa

Procent składany

Reguła dywersyfikacji

Wpływ kursów walut

- Wyniki indeksu zostały określone w oparciu o wcześniej ustaloną metodologię oceny odpowiedzi respondentów.

Metodologia badania

Indeks
Kompetencji
Inwestycyjnych

- Badanie zostało przeprowadzone we współpracy z agencją **Ipsos**.
- Pytaniom poddawana jest **reprezentatywna próba** polskiej populacji:
 - populacja internetowa 18 – 99 lat,
 - liczba respondentów = 1 009,
 - termin zebrania danych styczeń – 2024.

Pytania zadane respondentom

Indeks
Kompetencji
Inwestycyjnych

Badane zagadnienie	Pytanie	Odpowiedzi do wyboru				
1. Inwestowanie a oszczędzanie	Czym różni się oszczędzanie od inwestowania?	Oszczędzać można każdą kwotę, a inwestowanie jest możliwe dopiero przy dużych kwotach Inwestując masz gwarancję stałego oprocentowania swoich środków, w przypadku oszczędzania oprocentowanie może się zmieni... Oszczędzanie zazwyczaj wiąże się z relatywnie niższym potencjalnym zyskiem i niższym ryzykiem, podczas gdy inwestowanie... Nie wiem, nie znam różnicy				
2. Stosunek ryzyka do zysków	Jaka jest zazwyczaj relacja pomiędzy ryzykiem związanym z inwestycją, a tym ile można na niej zarobić?	Im wyższy jest potencjalny zysk z inwestycji, tym większe ryzyko się z nią wiąże Im wyższy jest potencjalny zysk z inwestycji, tym mniejsze ryzyko się z nią wiąże Im niższy jest potencjalny zysk z inwestycji, tym większe ryzyko się z nią wiąże W inwestycjach nie ma istotnego związku między potencjalnym zyskiem, a ryzykiem Nie wiem, nie potrafię określić				
3. Reguła dywersyfikacji	Jeśli inwestujesz w akcje wielu firm, to w porównaniu z inwestowaniem w akcje jednej firmy:	Zwiększasz ryzyko swojego portfela inwestycyjnego Obniżasz ryzyko swojego portfela inwestycyjnego W pełni eliminujesz ryzyko swojego portfela inwestycyjnego Nie wpływasz na ryzyko swojego portfela inwestycyjnego Nie wiem, nie potrafię określić				
4. Wpływ inflacji	Wyobraź sobie, że wpłaciłeś oszczędności na konto oprocentowane 1% w skali roku. Na ile starczą po roku pieniądze zgromadzone na koncie, jeśli inflacja wynosiła w tym momencie 2%?	Na więcej niż w momencie wpłaty oszczędności na konto Na tyle samo co w momencie wpłaty oszczędności na konto Na mniej niż w momencie wpłaty oszczędności na konto Nie wiem, nie potrafię określić				
5. Gwarancja przyszłych zysków	Fundusz emerytalny odnotował w trzech następujących po sobie latach stopy zwrotu na poziomie: 2%, 4%, 6%. Jak sądzisz jaka będzie stopa zwrotu w kolejnym roku?	Wyższa niż 6 %	Równa 6%	Niższa niż 6%	Nie da się tego przewidzieć	Nie wiem, nie potrafię określić
6. Mechanizm Procentu składanego	Jeśli jednorazowo wpłacisz 1000 zł na konto oszczędnościowe oprocentowane 2% w skali roku, to ile środków na nim zgromadzisz po 5 latach (pomiń podatki).	Ponad 1100 zł	Dokładnie 1100 zł	Mniej 1100 zł	Nie wiem, nie potrafię określić	
7. Matematyka finansowa	Jeśli zainwestowałeś 1000 zł w akcje, których wartość po roku spadła o 30%, a w kolejnym wzrosła o 30%, to na koniec drugiego roku wartość Twojej inwestycji wyrażona w złotych jest:	Mniejsza niż na początku	Taka sama jak na początku	Większa niż na początku	Nie wiem, nie potrafię określić	
8. Ubezpieczenie od spadków na giełdzie	Która z instytucji gwarantuje wypłatę ubezpieczenia od spadków na giełdzie?	NBP (Narodowy Bank Polski)	MF (Ministerstwo Finansów)	GPW	Nie istnieje taka instytucja	Nie wiem, nie jestem w stanie określić
9. Wpływ kursów wymiany walut	Wyobraź sobie, że kupiłeś akcje Apple. Jeśli złoty umocni się w stosunku do dolara z 4,50 USD/PLN do 4,15 USD/PLN od momentu zakupu, a inne czynniki pozostaną niezmiennione, wartość akcji w przeliczeniu na złoty będzie:	Wyższa	Taka sama	Niższa	Nie wiem, nie jestem w stanie określić	
10. Opodatkowanie dochodów z papierów wartościowych	Jaką stawką opodatkowany jest dochód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów i akcji w Polsce?	8 %	19 %	23 %	Nie wiem, nie potrafię określić	

Opis indeksu – jak interpretować?

Indeks
Kompetencji
Inwestycyjnych

100,0 = wartość referencyjna dla Polski

- Jeżeli Słowacja uzyskała wynik 107,4, oznacza to, że Słowacy uzyskali łącznie około 7,4% więcej prawidłowych odpowiedzi.
- Jeżeli mężczyźni w Polsce uzyskali wynik 115,8, a kobiety 84,8, oznacza to, że mężczyźni uzyskali łącznie około 37% więcej prawidłowych odpowiedzi.
- Wartość 100,0 będzie punktem referencyjnym dla Indeksu w przyszłym roku, co umożliwi **sprawdzenie czy wiedza i kompetencje inwestycyjne Polaków uległy poprawie.**

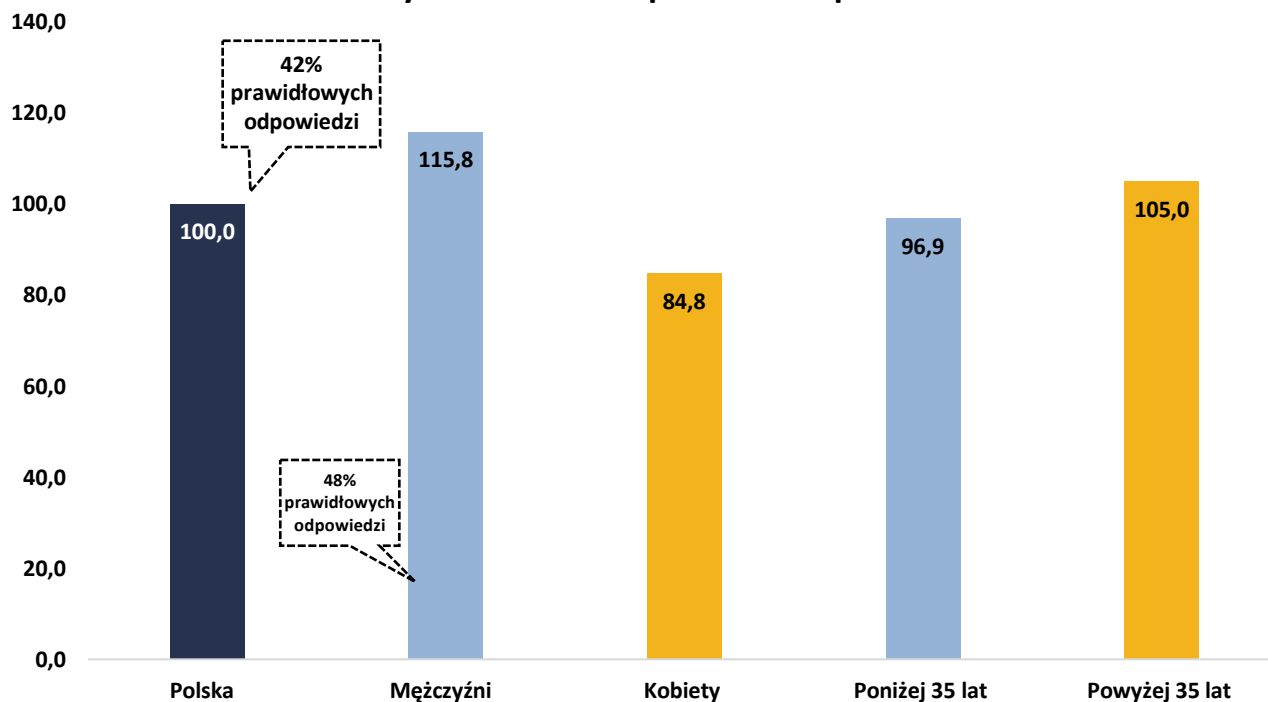

Indeks
Kompetencji
Inwestycyjnych

WYNIKI

Indeks Kompetencji Inwestycyjnych

Wyniki indeksu w podziale na płeć oraz wiek

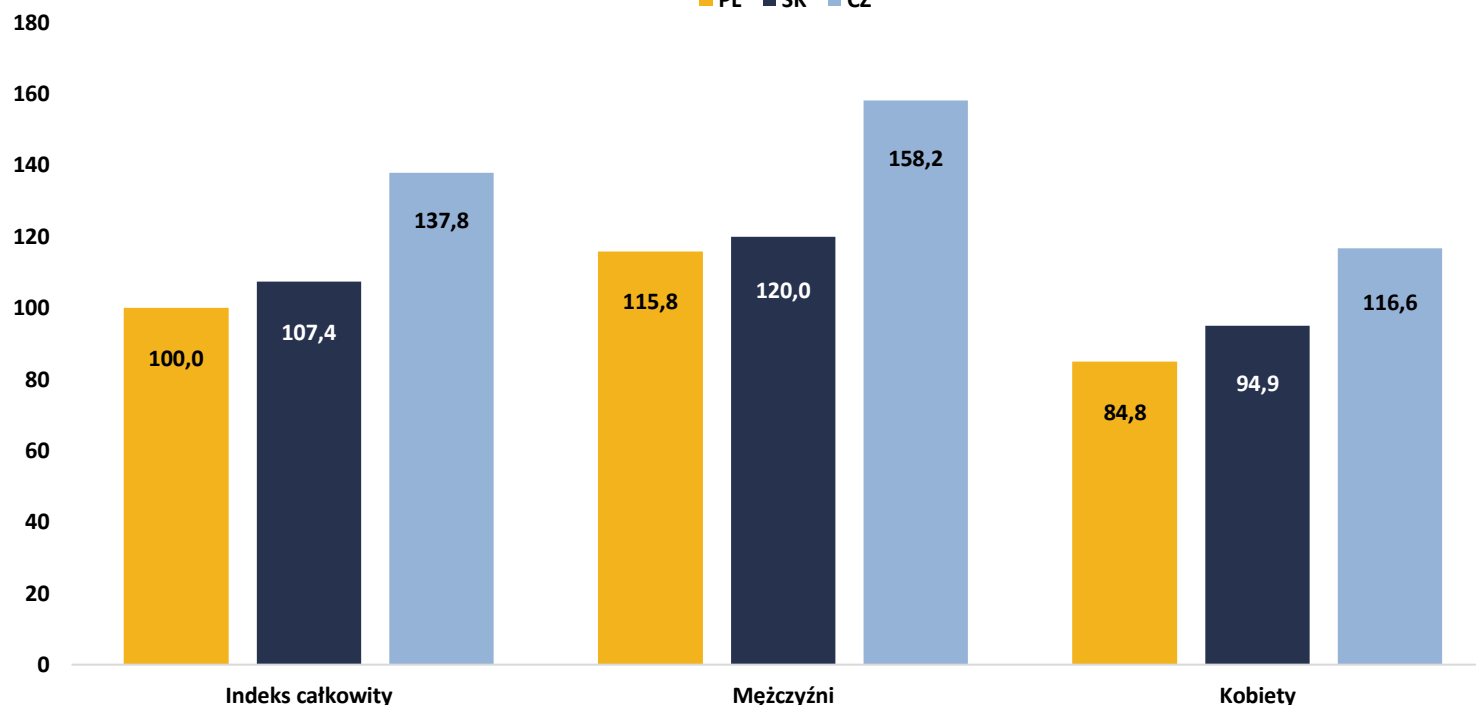

- 42%. Tyle procent prawidłowych odpowiedzi uzyskali Polacy w 10 pytaniach wchodzących w skład indeksu.
- Mężczyźni uzyskali wyniki lepsze od kobiet, a osoby powyżej 35 roku życia lepsze od osób poniżej 35 roku życia.

Polska na tle krajów regionu

Porównanie całkowitych wyników indeksu
w Polsce, Czechach i na Słowacji

■ PL ■ SK ■ CZ

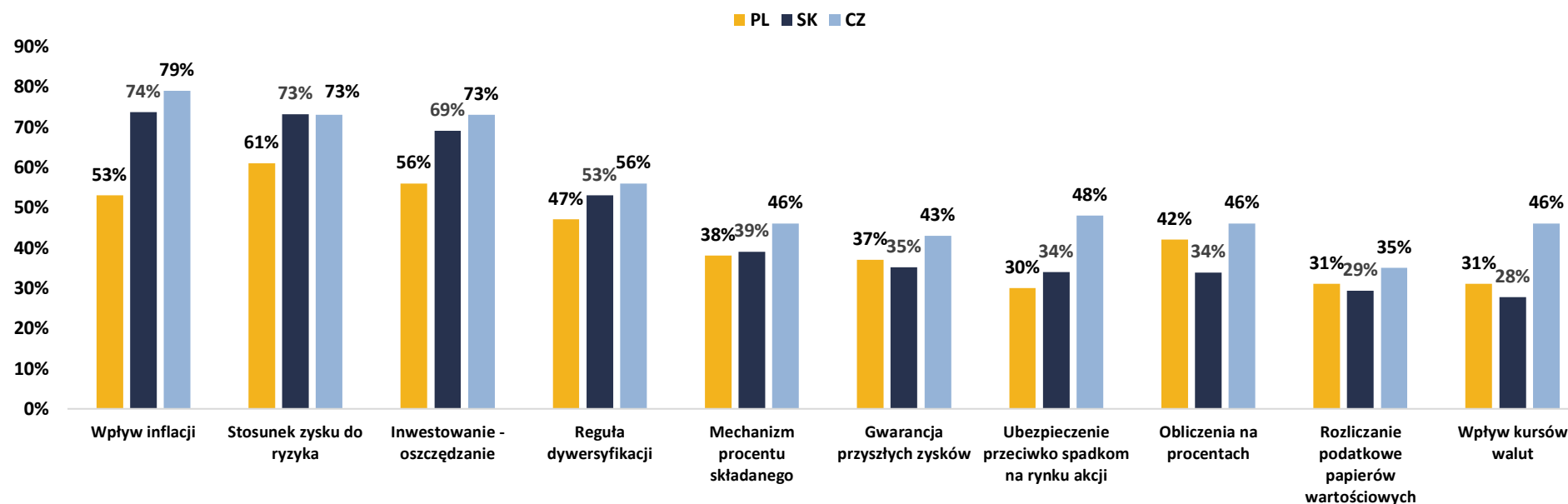

- **Polacy** uzyskali wyniki zbliżone do Słowaków, zwłaszcza wśród mężczyzn.
- Zdecydowanie **najlepsze wyniki** osiągnęli mieszkańcy **Czech**.
- **Dysproporcje** pomiędzy kobietami, a mężczyznami widoczne są w każdym kraju.

Gdzie musimy się poprawić?

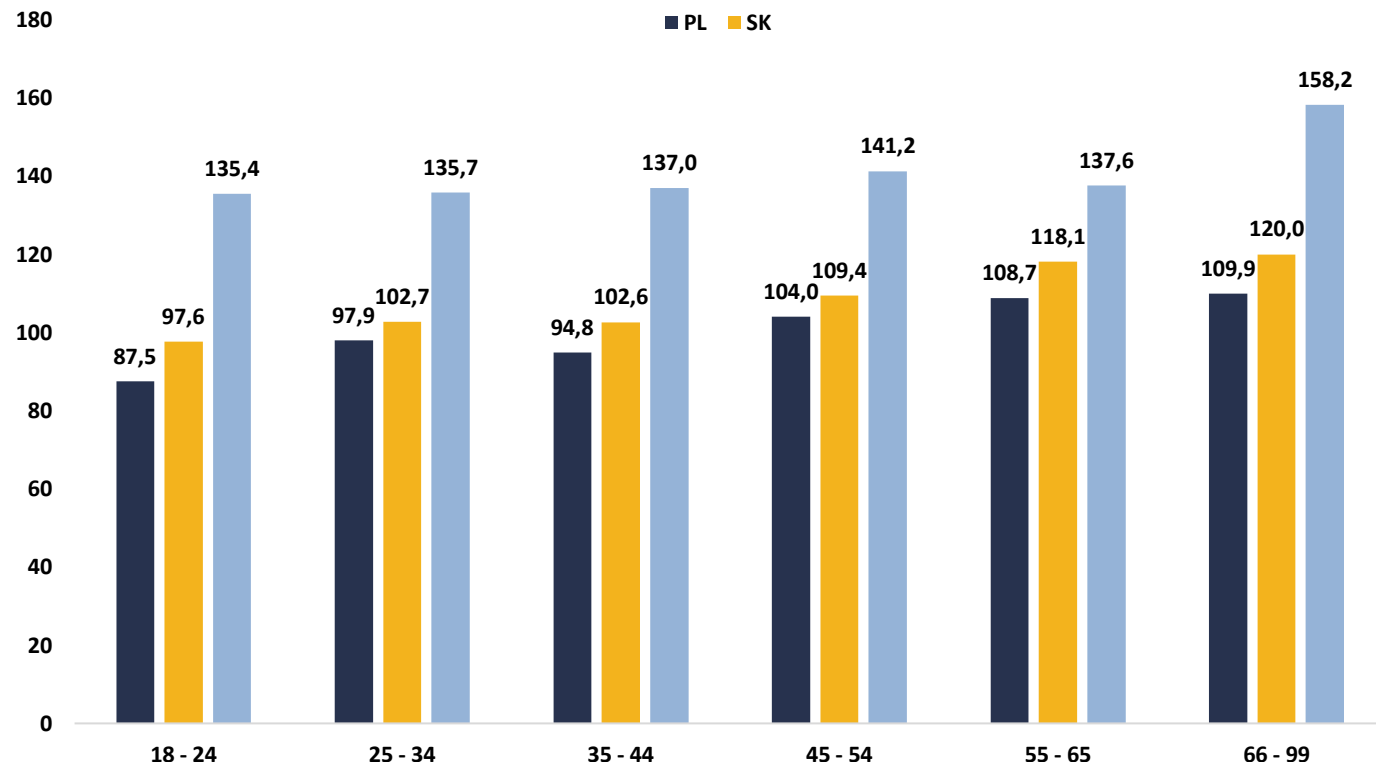
Odsetek poprawnych odpowiedzi w każdym pytaniu z podziałem na kraje

- Polacy relatywnie dobrze poradzi sobie z pytaniami o profilu **matematycznym** (obliczenia na procentach, mechanizm procentu składanego) oraz pytaniem o **podatki** (rozliczanie podatkowe papierów wartościowych).
- Najstąbiej zaś w pytaniu o wpływ **inflacji**, różnicę pomiędzy inwestowaniem, a oszczędzaniem oraz pytaniu o **ubezpieczenie przeciwko spadkom** na rynku akcji.

Czy wiek ma wpływ na naszą wiedzę?

Wyniki indeksu ze względu na wiek i kraj

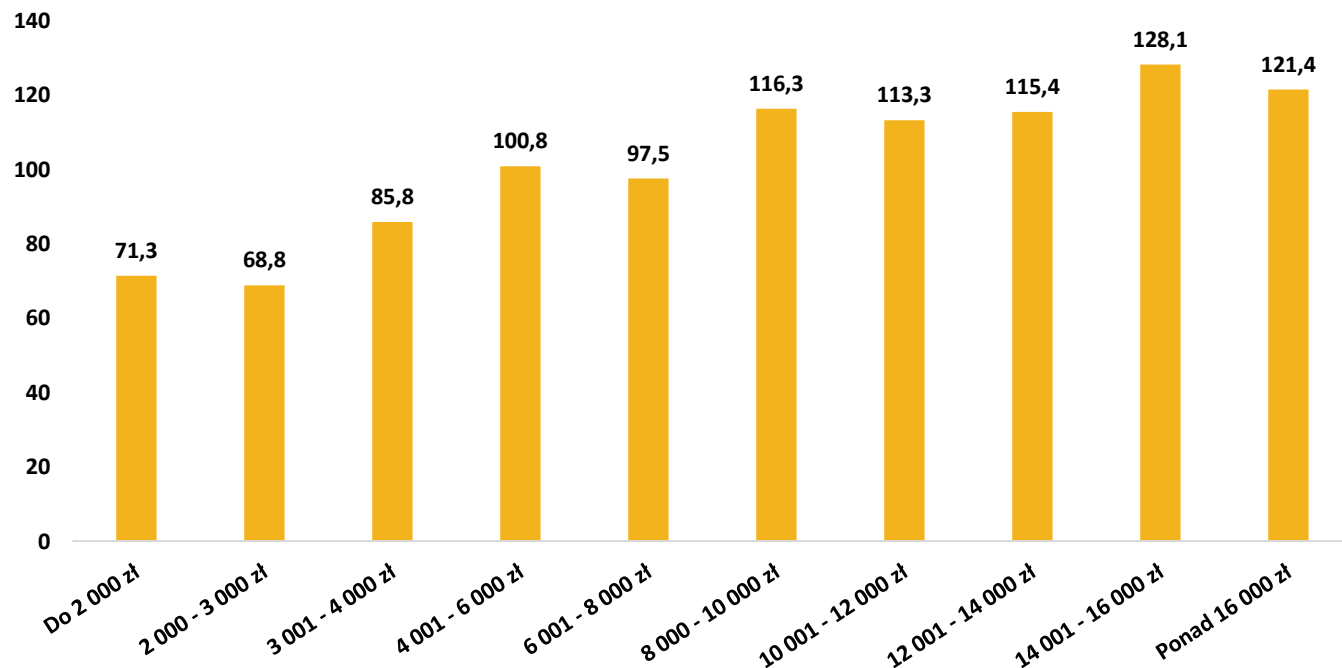

- Z drobnym wyjątkiem osób w wieku 35-44 w Polsce i osób w wieku 55-65 w Czechach, **im jesteśmy starsi tym nasze kompetencje inwestycyjne są wyższe.**
- **Wiedzę na poziomie powyżej średniej uzyskujemy dopiero po 45 roku życia**, co potwierdza się we wszystkich badanych krajach.
- Co ciekawe **różnica** w wynikach indeksu **między najstarszą grupą respondentów**, która osiągnęła najlepszy wynik, z **najmłodszą grupą**, która wykazała się najniższymi kompetencjami, **jest dla wszystkich krajów bardzo podobna** i waha się w granicach 22,4 - 22,8 punktów.

Czy zarobki mają wpływ na naszą wiedzę?

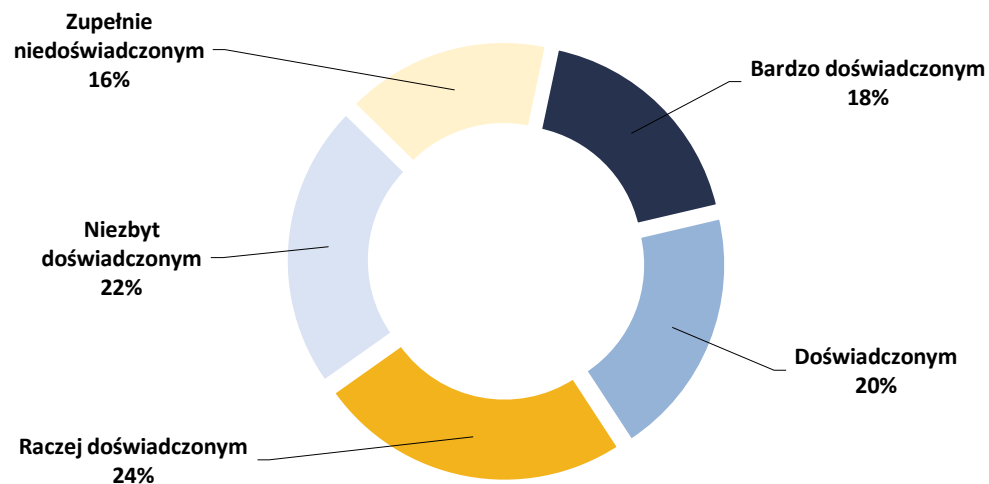
Wyniki indeksu ze względu na zarobki

- Możemy zauważyć **pozytywną korelację** pomiędzy **wysokością zarobków**, a **poziomem kompetencji inwestycyjnych**.
- Najlepsze wyniki osiągnęła grupa osób zarabiających w przedziale **14 001 - 16 000 złotych**, średnio - **128,1**.
- Najgorzej i znacznie poniżej średniej poradziły sobie osoby zarabiające w przedziale od **2 000 do 3 000 złotych**, uzyskali średni wynik – **68,8**.
- Zdecydowana większość osób zarabiających **poniżej 8 000 złotych** osiągnęła wynik **poniżej przeciętnego**.
- Osoby zarabiające **powyżej 8 000 złotych** w znakomitej większości **cechują się ponadprzeciętnymi kompetencjami inwestycyjnymi**.

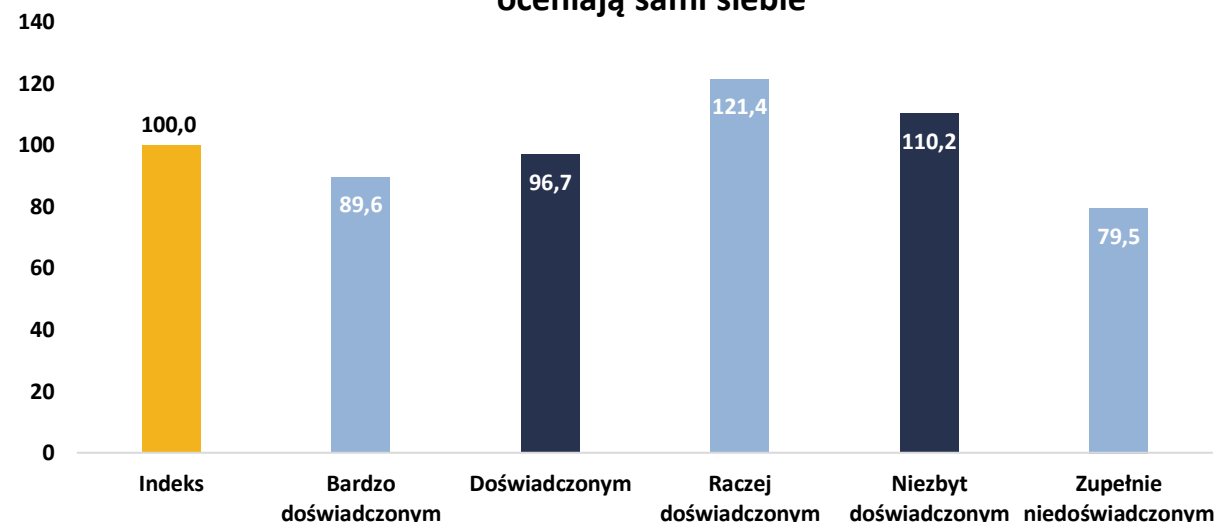
Charakteryzują nas dwie skrajności, przecenianie możliwości oraz fałszywa skromność

Jakim inwestorem jesteś?

- Największy odsetek respondentów uznał siebie za „**Raczej doświadczonych**” i to ta grupa osób uzyskała **najwyższy wynik**.
- Osoby, które skromnie przyznały, że zupełnie **brakuje im doświadczenia**, zgodnie ze swoją deklaracją, **uzyskały najgorszy wynik**.

Wyniki indeksu ze względu na to jak inwestorzy oceniają sami siebie

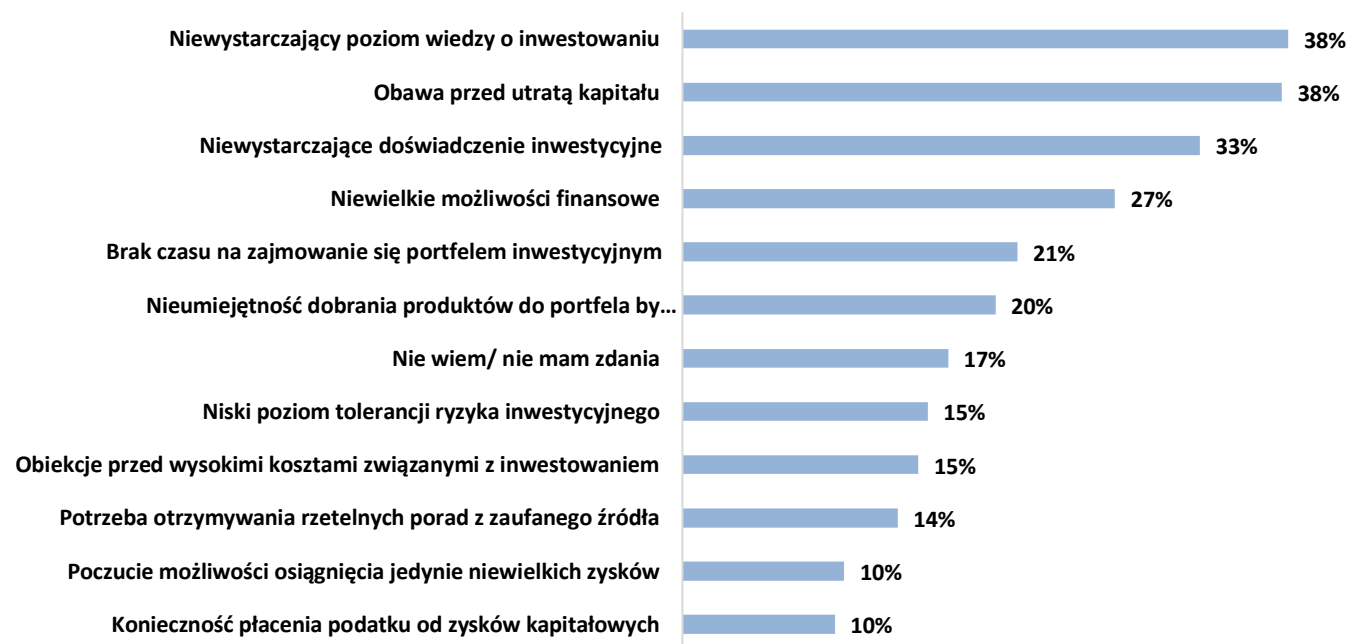

- Co ciekawe, osoby, które określiły siebie „**Bardzo doświadczonymi**” uzyskały wynik tylko trochę lepszy od osób „**Zupełnie niedoświadczonych**”, uzyskując wynik o 10,4 punktu procentowego **poniżej indeksu**.

Czy robodoradztwo może zmienić świat inwestycji?

Które z barier w inwestowaniu mogą Twoim zdaniem przełamać robodoradcy?

- Zdaniem respondentów najważniejszymi barierami, które mogą pomóc przełamać robodoradcy to „**Niewystarczający poziom wiedzy o inwestowaniu**” oraz „**Obawa przed stratą kapitału**”.
- Dla 1/3 respondentów robodoradca jest **remedium na brak doświadczenia inwestycyjnego**.
- Oprócz tego dla 1/5 osób robodoradca to **oszczędność czasu** oraz konkretna **pomoc w doborze odpowiednich instrumentów do portfela inwestycyjnego**.

Co dalej?

Indeks
Kompetencji
Inwestycyjnych

QUIZ KOMPETENCJI INWESTYCYJNYCH

Na stronie www.projektu przygotowaliśmy quiz kompetencji inwestycyjnych, złożony z tych samych pytań, na które odpowiadali respondenci badania, w którym każdy może porównać swoją wiedzę.
Zachęcamy do sprawdzenia.

Rozpocznij

wiemjakinwestowac.pl